

Вікторія
Гранецька
Анастасія Нікуліна *Марина* Однорог

**ДІМ, У КОТРОМУ
ЗАБЛУКАВ ЧАС**

Роман

Харків
«ФОЛІО»
2017

Розділ I

ЧВЕРТЬ НА ШОСТУ

Вночі йому знову снилися жахіття. Марилося, ніби він зробився дрібною піщинкою й потрапив досередини велетенського годинника — поміж гвинтів, коліщат, пружин, балансирів зі старої потемнілої міді. Годинниковий механізм рухався, він збирався розчавити піщинку, стерти її на порошок, аби не заважала рахувати час. Піщинка ж перестрибувала з однієї шестерінки на іншу, намагалась утримати рівновагу на краєчку, як цирковий канатоходець, переховувалася, втікала. Та з годинникової пастки вибратися було ніяк. Попалася. Міцно затиснувши її між зубцями двох зустрічних коліщат, механізм зупинився і з тяжким скреготом та натужним зітханням завмер. Тоді піщинка прокинулася.

Оце наснилося... Богдан розплющив очі, переконуючись, що ніяка він не піщинка, та й заснув не всередині гігантського годинника, а в своєму ліжку (точніше, на старому розкладеному дивані у найманій квартирці в середмісті). Проте він не квапився вибиратися з постелі (хоч і

був тут сам, Мира пішла від нього місяців зо два тому), а перевернувшись на інший бік, спробував якомога довше продовжити цей ефемерний стан дрімання-досипання, ніби для того, щоб звично впорядкувати свої химери, класифікувати, пронумерувати їх, акуратно розкласти полочками, де їм належить зробитися зовсім не страшними. Ще десять хвилин... А потім він неодмінно встане з дивана і почне збиратися на роботу. Цього разу він не запізниться, — остання думка перед тим, як знову заснути, тепер уже міцним передранковим сном, без жодних сновидінь.

Такі ледачі «підйоми» вкупі з уже звичними запізненнями спіткали його щоранку. Коли ж рудий, добряче вгодований кіт Грубас знагла плигав на подушку, недвозначно даючи зрозуміти: уже й час снідати, господарю! — він притьмом зривався з місця, химери розліталися врізнобіч, котисько схарапуджено вистрибував на стару книжкову шафу, аж забуваючи про їдло, починався новий день.

Скільки Богдан себе пам'ятав, у нього завжди були негаразди з часом. Ніколи не чув будильників, хоч від їхнього пронизливого дзенькоту й гвалтовного ревіння прокидалися мало не всі сусіди на поверсі цегляної п'ятиповерхівки й починали знавісніло гамселити у стіни й чавунні батареї опалення, та їх він також не чув, сприйма-

ючи за звичний міський гуркіт, музичне тло великого міста, бо ж його вікна виходили на трамвайну колію, а до цього або звикаєш, або починаєш панічно шукати інше помешкання. Богдан звик, він узагалі був людиною звичок, рабом ритуалів, — приміром, завжди і скрізь запізнювався, бо так уже повелося зі студентських, та де там, ще зі шкільних років, коли мама раптом перестала його будити, — фатальний випадок, який визначив його подальше життя. Тож він давно не покладався на людей та будильники, хіба ввір'яв підіймати себе Грубасові, чий шлуночок був незрівнянно чутливішим до плину часу, ніж будь-які механічні чи електронні пристрої. Цього вгодованого руданя вони з Мирою знайшли на вулиці майже рік тому, і він жалісливо нявчав, хоч і не скидався на безпритульного, навіть мав при собі шкіряного нашійника.

— Схоже, загубився, бідолашний, — сказала Мира і зробила першу стратегічну помилку — подивилася йому в очі. І таку вселенську тугу випромінював самотній котячий погляд, що Мира не втрималася від другої стратегічної помилки — вона приголубила kota. І він пішов слідом за ними. Що було робити? Вирішили до часу прихистити безхатька й розклеїти містом та поширити у соцмережах оголошення, що знайшовся прекрасний рудий кіт, повернуть за винагороду. Ніхто не озвався. Написали вже — без винагороди, знову ніхто. Так шестикілограмовий рудий котяра зостався жити у найманій квартирці цегляної п'яти-

поверхівки з вікнами на трамвайну колію, отримавши промовисте йменнячко Грубас.

А потім Мира пішла від них, зникла без сліду, тож Богдан тепер сам щоранку прокидався від котячого погляду, що незмигтно вимагав їжі. Далі вилежуватися було не можна. Він зривався на ноги, годував Грубаса, насипаючи йому до миски сухого котячого корму (як завжди більше, ніж Грубасові належалося до сніданку), заскакував на три хвилини в душ, потім хапався за зубну щітку, одночасно надягаючи штани, і лише після цього зважувався глянути на годинник, аби побачити, на скільки запізнився сьогодні...

Цього ранку великий настінний годинник із допотопною мідною зозулькою показував рівно чверть на шосту. До роботи Богданові було на дев'яту. Оце так жарти... Це ж скільки ще він міг поспати!

— Чи ти здурів, Грубасе? — обурено повернувся до котиська, який без жодних докорів сумління заходився біля свого сніданку. — Нащо підняв мене о такій порі?..

Грубас не вшанував його відповіддю, тож Богдан вирішив ще випити кави. Час, хай йому, на каву тепер є! Ранковому кавуванню він зазвичай віддавав півгодини, або й півтори, коли забував про рух годинників. І тоді можна було зайнятися блаженним «нічогонедуманням», яке так добре перезавантажує мізки на початку складного робо-

чого дня. Або ж безнадійно загрузнути у спогадах і ще більше запізнитися на роботу — це вже як пощастить. Узагалі, найщасливіші миті його дорослого життя пригадувалися насамперед тим, що він втрачав відчуття часу. Коли ж приходив до тям, їх, отих митей, уже не було поруч.

...стрибок із парашутом, коли чесно висмикуєш кільце і не падаєш, а розчиняєшся в розрідженому проваллі неба, не віриш, що торкнешся твердої, звично-зрозумілої поверхні землі, аж доки не опиняєшся посеред колючої стерні якогось поля на краю світу й знавісніло «гашиш» розбурхану парусину, хапаєш адреналін, повертаєшся у час.

...тиждень у літніх Карпатах (випадково якимось так вийшло, зірвався і поїхав) серед заплутаних плаїв, смарагдових лісів, посивілих гірських верховин у вуйка, що на правду вважав себе мольфаром, казав — часу не існує тут, у Карпатах... Дід просив, залишайся у мене, передам тобі свої уміння, а він злякався, утік посеред ночі назад у своє життя. Коли це було? Рік чи два тому? А що, як цього не траплялося взагалі, він вигадав і Карпати, і вуйка-мольфара, і себе в його пропахлій сушеними травами колибі?

...перша ніч із Мирою — точніше, навіть не ніч, а ніч, день і ще одна ніч, цілі вихідні, коли вони вимкнули телефони, забили на соцмережі й не вилазили з ліжка у його найманій квартирці без ремонту, і їм було так незбагнен-

но добре, що й час забрався з тієї хати, не наважився турбувати їх до понеділка... Це потім усе стало інакше — «давай зараз по-швидкому, а потім ще подивимося фільм». І фільм запам'ятовувався краще, ніж секс.

Утім, Мира не була його дівчиною. Вони просто трималися разом, бо слово «зустрічатися» якось не надавалося до означення їхніх стосунків. Бачилися, коли обое мали вільний час, телефонували одне одному, як мушили щось повідомити, або якщо треба було про щось спитати. Щоправда, коли Богдан дзвонив їй, часом йому видавалося, що відповідає на його дзвінки якась інша людина — не його Мира — людина з іншим голосом, іншим настроєм та характером, ба навіть іншим життям. Тому він нечасто їй телефонував. Вона ж йому — майже ніколи. Іноді не спілкувалися тижнями, місяцями, а потім знову раптово знаходилися, ніби й нічого не трапилось. Логічно було б припустити, що кожен мав когось іншого, з ким у нього справжнє життя. Він не мав. Мира була таємницею за сімома замками. І то вона була винна у таких стосунках.

Руда, як лисиця, Мира і вдачу мала вельми схожу — непередбачувану, самодостатню, потайну. Зникала і з'являлася без попередження. Ніколи не затримувалася надовго. Йому ж залишався на згадку хіба квітковий аромат її парфумів і щось із випадково (чи не випадково?) забутих речей — сережка, запальничка, кишенькове дзеркальце у

формі сердечка. Якось навіть забула свій нотатник — чорний, із вигнутою червоною фігуркою кішки на обкладинці. Богдан не стримався, розгорнув його (нарешті він дізнається більше про Миру!), а той виявився... списаним чудернацькими віршами. Вірші Богдан зненавидів ще в школі, тож читати нічого не став. Ні, ну хіба не можна було заповнити цей зошит сентиментальними дівочими дурничками, які починалися б зі слів «Любий щоденнику!..» і провели б зацікавленого хлопця у потаємний світ дівчачих мрій, секретів та забіганок? Написала б, приміром, як любить його, Богдана. Або як не любить. Усе чітко і зрозуміло. А з віршів що візьмеш?

Він роздратовано згорнув нотатник і закинув його на книжкову полицю. Її книжки. Вона скрізь залишала йому книжки. Колись він обіцяв усі їх перечитати, але так жодної й не розпочав. Мира теж зосталася для нього непрочитаною книгою. Книгою на якійсь чужій незрозумілій мові, останні носії котрої вже давно покинули цей світ. І це зводило його з розуму, прив'язувало невидимими ланцюгами до цієї дивної, неприкаяної, ненормальної дівчини...

*Застеляти ліжко, на котрому ще годину тому вирувало
кохання,
збирати речі в усіх кутках кімнати і не тільки,
йти на кухню і за звичкою заварювати з корицею каву
сьогодні на диво важко й підганяють годинника стрілки...*